

Paleografie

DIGITAL HUMANITIES PENTRU SURSELE FILOSOFICE MEDIEVALE

7. Minuscula gotică bastardă din secolul XIV

conf. dr. Mihai MAGA

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
Masteratul de Filosofie Antică și Medievală

semestrul II, 2023–2024
HME2415/07

<https://www.dhcluj.ro/dhm/>

1 Evoluție

2 Caracteristici

3 Cifre

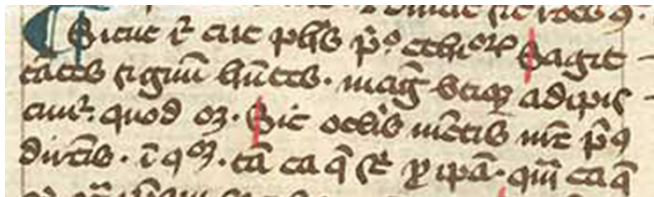
4 Exemplu

 Temă pentru acasă7

În secolele XIV–XV forma literei continuă să evolueze.

- *textualis* ia o formă mai ușor de scris
- noua formă combină elemente din *rotunda*, *quadrata* și *semiuncială*
- de aceea este numită *bastarda* sau *hybrida*
- cea mai afectată este forma *glossularis* (cursivă)

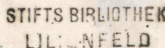
- scrierea este mai cursivă
- literele sunt legate
- ascendenții și descendenții sunt mai pronunțați
- literele sunt înclinate puțin spre dreapta
- ascendenții unor litere sunt desenați ca bucle (b, d, h, l)
- minimele sunt desenate ca niște cârlige legate (i, m, n, u)
- preferința pentru anumite forme ale literelor (s scurt, t ascuțit)
- folosirea unor litere noi sau combinații, uneori pentru a reda sunete din vernaculare ($w = u+u$, $\beta = f+s/f+z$)



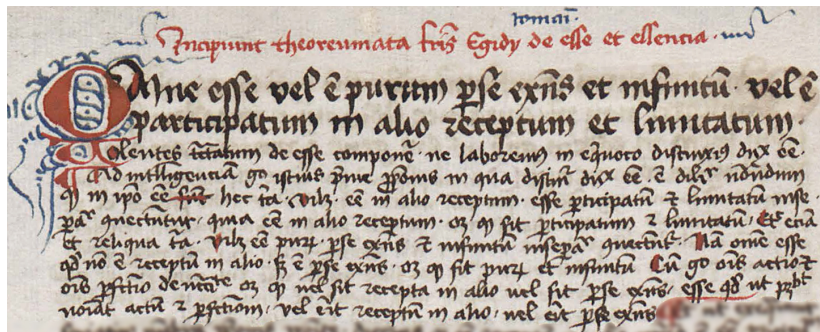
- cifre romane (i, ii, iii, v, x, l, c, d, m)
- cifre arabe în formă medievală

12th c.	13th c.	14th c.	15th c.	16th c.
1	1	1	1	1
2	7	2	2	2
3	3	3	3	3
4	8	4	8	4
5	3	4	7	5
6	6	6	6	6
7	1	1	1	7
8	8	8	8	8
9	9	9	9	9
0	0	0	0	0

- numerotare cu litere (a, b, c...)
- cifruri (mai rar)



◀ ◻ ▶ ◀ ◻ ▶ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡



Kraków, Biblioteka Jagiellońska, Rkp. 1855, f. 1r (sec. XV), AEGIDIUS ROMANUS, *Theoremata de esse et essentia*